

Motion till riksdagen

1989/90:Fö35

av Ulla Pettersson och Gunhild Bolander (s, c)

med anledning av prop. 1989/90:127

Kustbevakningens roll i den framtida
sjöövervakningen m.m.

I propositionen föreslås bland annat att sambandscentralerna i Umeå, Härnösand, Furusund, Visby och Karlskrona avvecklas. Vi delar i stort sett den syn på kustbevakningsverksamheten i framtiden som framförs i propositionen men har starka invändningar mot att sambandscentralen i Visby försvinner.

Gotlands unika läge motsvaras ingenstans inom landets gränser. För kustbevakningsändamål är läget av stor strategisk betydelse inom det drygt 36 km² stora kustbevakningsområdet. Erfarenheten visar att kommunikation över vatten och långa sträckor inte ger en tillfredsställande säkerhet trots de tekniska landvinningar som gjorts. Det är vidare snarast ovärderligt att kunna utnyttja sådan lokal- och personkännedom som verksamheten vid kustbevakningen på Gotland i dag möjliggör. En sambandscentral på Gotland möjliggör också snabba beslut tack vare korta beslutsvägar.

Under de år kustbevakningens framtid utretts och diskuterats har flera förändringar visat på ett fortsatt och i vissa fall utökat behov av sambandscentralen i Visby.

Såväl det svenska som det utländska fisket i området har ökat. Antalet utländska fiskeanmälningar har t ex ökat från 962 år 1985 till 4 719 år 1989. Tendensen hittills i år pekar mot ett ännu högre antal. Vi vill vidare peka på den oljeprospekteringsverksamhet som kan komma att ske i området. Det politiska läget i Baltikum har sin speciella betydelse oavsett om läget är instabilt eller ej, exempelvis ökad rörelsefrihet av sjötrafiken eller flyktingproblem.

Gotlands läge och särskilda förhållanden i övrigt gör det enligt vår mening nödvändigt att finna en lösning som tillvaratar de kunskaps- och erfarenhetsmässiga resurser som finns liksom de geografiska möjligheterna. Det står utom allt tvivel att Gotland även i fortsättningen måste inta en central roll i kustbevakningens verksamhet i Östersjön. Vi ser det som naturligt att en gotländsk enhet med självständiga beslutsbefogenheter skapas under den östra kustbevakningsregionen. En sådan organisation skulle också sammanfalla med gällande militära indelning, vilket ur samordningssynpunkt har stora fördelar.

I propositionen framhåller föredragande statsråd att en kvalificerad befattningshavare skall finnas inom kustbevakningen på Gotland och att vissa uppgifter skall delegeras till denne. Vi utgår från att befattningshavaren be-

höver någon form av stabsfunktioner till sitt förfogande. Till de beslutsfunktioner som borde kunna delegeras hör enligt vår mening verksamheten på utsjöbevakningsfartyget kbv 181 som kommer att stationeras på Gotland. Dessa frågor torde ingå i den i propositionen aviserade översynen av kustbevakningens lokala organisation. Vi utgår från att översynen med hänsyn till behovet av bättre resursutnyttjande inom den statliga verksamheten sker skyndsamt. Det vore olyckligt om ett beslut beträffande sambandscentralen i Visby skulle komma att ändras eller kraftigt påverkas inom en relativt snar framtid. Vi föreslår därför att inget beslut i fråga om sambandscentralen i Visby fattas innan den nämnda organisationsöversynen genomförs.

Vi vill sammanfatta skälen till att en sambandscentral behövs på Gotland i följande punkter:

1. Det ökade utländska fisket i Östersjön.
2. Det utökade svenska fisket i Östersjön.
3. Den högre beredskapen som erfordras vid den oljeprospektering/utvinning som kan komma att ske i Östersjön.
4. Det förändrade politiska läget i Baltikum.
5. Det nya utsjöbevakningsfartyget kbv 181:s placering på Gotland och den utökade service som detta fartyg fordrar.
6. Den normala service åt våra enheter på Gotland som sambandscentralen i dag utför.
7. Den dagliga samverkan med utsjöbevakningen som pågår lokalt i Visby.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att ett beslut om sambandscentralen i Visby inte skall fattas innan den i propositionen aviserade översynen av kustbevakningens lokala organisation genomförs.

Stockholm den 17 april 1990

Ulla Pettersson (s)

Gunhild Bolander (c)

